

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 28 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Jula 1926.

PATENTNI SPIS BR. 3709

Dr. Otto Röhm, tvorničar, Darmstadt, Nemačka.

Postupak priugotavljanja za učinjanje spremnih golih koža uz primjenu amonijaka.

Prijava od 10. jula 1924.

Važi od 1. juna 1925.

Predmet ovoga pronalaska jeste jedan postupak za priugotavljanje golih za učinjanje spremnih koža uz primjenu amonijaka, kod kojega kože budu ponajprije utjecane sa više ili manje koncentriranim otopinama soli alkaliskih ili zemnoalkaliskih kovina ili amonijaka s primjesom kiseline; zatim kiselina bude neutralizirana i prema prilikama soli isprana. Sada se amonijakom — samim ili u svezi sa ostalim supstancijama, koje alkaliski djeluju — proizvede uklanjanje dlaka. Prije ili poslije obrađivanja s amonijakom, odnosno amonijakom s alkaliskim primjesama, može se pustiti da djeluju encimi, da bi se izvukla van nečistoća i prema prilikama uklanjanja dlaka potpomoglo. Kao encimi dolaze u prvoj liniji u obzir triptički.

Kiselina može biti pridodana ili neposredno otopinama alkaliskih ili zemnoalkaliskih ili amonijačnih soli, ili opet bude najprije izvedeno obrađivanje s otopinama soli, a istom onda slijedi primješavanje kiseline i iza toga zajedničko djelovanje otopine soli i kiseline. Neutralizacija kiseline može se provesti bilo posebnom procedurom, bilo opet tako, da prema potrebi prije obrađene kože budu neposredno s amonijakom, odn. s amonijakom i alkaliskim primjesama u doticaj dovedene, pri čemu se upotrebi količina amonijaka, odn. amonijaka s alkaličkim primjesama, veća od one, koja je potrebna za neutralizaciju.

Neposredna neutralizacija, odn. neutralizacija s amonijakom i alkalijskim primjesama primjenjuje se osobito onda, kad se soli ne ispiraju. Uostalom je napadno, da ovaj postupak omogućuje, da soli u golim kožama

moгу ostati, jer u praksi učinjanja postoji princip, da se soli sadržavajuće kože prije pepeljenja oslobode od soli, jer one inače teško ili tek nakon odužega vremena dlake puštaju. Zaostajanje soli u kožama ima tu prednost, da višesatno ispiranje u vodi tekućici ili višednevno kvašenje vodom uz češće mijenjanje vode ostaje uštedeno.

Amonijak se može upotrebiti u otopini ili u plinovitom stanju.

Aditivna primjena enzima, na pr. onoga iz žlijezde trbušne slin, potrebna je osobito kod neosoljenih, suhih koža.

Ako se polaže vrijednost na čiste i žilave brazgotine, tada je od prednosti, ako se dlake lišene kože puste nabujati s alkaliskim sredstvima za bujanje, na pr. sa sodom ili jetkim natronom, a tada kvase (bajcaju) sa sredstvima za bajcanje, na pr. enzimima iz žlijezde trbušne slin.

U pojedinostima je način izvedbe postupka ovaj:

1. primjer: 100 kgr. osoljenih telećih koža valja se sa 300 litara vode i 15 kgr. kuhinjske soli i 1 kgr. solne kiseline. Zatim se kiselina neutralizira i doda 1 kgr. preparata žlijezde trbušne slin. Nakon nekoga vremena uzmu se kože van iz otopine te se valjaju sa 100 litara vode kojoj je dodano 4 kgr. amonijaka. Već nakon jednoga sata može se poduzeti uklanjanje dlaka.

2. primjer: 100 kgr. osoljenih telećih koža valja se sa 300 lit. vode i 15 kgr. kuhinjske soli i nakon jednoga dana pridoda se 1 kgr. solne kiseline. Iza dvadesetčetiri sata izvade se kože iz otopine i valjaju sa 300 litara

vode, kojoj je dodano 3 kgr. amonijaka i 3 kgr. sode. Već poslije jednoga sata može se preduzeti uklanjanje dlaka.

3. primjer: 100 kgr. osoljenih govedih koža valja se kroz jedan dan sa 300 litara vode, 15 kgr. kuhinjske soli i 1 kgr. preparata žlijezde trbušne slin; iza toga doda se 1 kgr. solne kiseline. Nakon 24 sata neutralizira se kiselina, kože se izvade iz otopine, te se valjaju sa 300 litara vode, kojoj je dodano 3 kgr. amonijaka i 3 kgr. potaše.

Nakon jednosatnoga djelovanja mogu se dlake uklanjati.

4. primjer: 100 kgr. osoljenih govedih koža obrađuju se sa 300 litara vode i 15 kgr. kuhinjske soli kroz jedan dan; zatim se doda 1 kgr. solne kiseline. Nakon 24 sata donesu se kože u zatvorenu prostoriju u koju bude uveden 1 kgr. amonijaka. Iza malo sati mogu se dlake uklanjati.

Opisane pojedinačne mjere su doduše poznate, osobito je poznato, da se za pepeljenje upotrebljavaju alkalije, ali ipak se u predloženu postupku navodi takovo ujedinjenje poznatih mjera, da se kod znatnoga očuvanja dlaka i vune ipak postizava jedno neočekivano brzo i uvijek jednoliko glatko uklanjanje dlaka.

Uostalom je upotreba amonijaka bitna. Ako se na pr. poslije opisanoga prethodnoga obrađivanja upotrebi samo natronova lužina, koncentraciji kako je uobičajena kod pepeljenja, tada se dlake čvrsto drže i ne daju se niti nakon jednoga sata niti takođe kasnije ukloniti, što je novi dokaz za novost opisane

noga kombiniranoga postupka. Nasuprot poznatim postupcima uklanjanja dlaka uz primjenu amonijaka odlikuje se ovaj ovde opisani posve definiranim prethodno obrađivanjem koža i dobrim i brzim djelovanjem, koje iznenaduje.

Nadalje je ovim po prvi put opisan jedan postupak, kod kojega se može dlaka uklanjati neposredno, bez nabujavanja koža, što je do sada bilo moguće samo kod postupka znojenja.

Patentni zahtjevi:

1. Postupak priugotavljanja za učinjenje spremnih golih koža uz primjenu amonijaka, naznačen time, što se kože sa više ili manje koncentriranim otopinama soli alkalija ili zemnoalkalija ili amonijaka uz pridodatak kiseline obrađuju, i da se tada kiselina neutralizira i soli prema prilikama isperu, a uklanjanje dlake bude proizvedeno amonijakom, pri čemu se na zgodan način mogu zajedno upotrebljavati i encimi

2. Postupak prema zahtjevu 1, naznačen time, što se pored amonijaka mogu upotrebljavati ostali alkalijski spojevi.

3. Postupak prema zahtjevu 1 i 2, naznačen time, što se dlaka lišene kože obrađuju s jednim alkaliskim srestvom za bujanje na pr. sodom ili jetkim natronom, zatim ispiru i kvase (bajcaju) sa enzimima žlijezde trbušnoga soka ili drugim srestvima za bajcanje.